Το φανερό και το αφανές αντιαιρετικό έργο του μακαριστού Επισκόπου Γλυφάδας, Ελληνικού, Βούλας, Βουλιαγμένης και Βάρης Παύλου (Ελένη Ανδρουλάκη)

Categories : ΑΝΕΠΙΚΑΙΡΑ

Date : 19 Φεβρουαρίου, 2020

Ομιλία στο Αντιαιρετικό Σεμινάριο της Ιεράς Μητροπόλεως Γλυφάδας, τον Μάρτιο 2019

Την Τρίτη 19 Φεβρουαρίου 2019, της Αγίας Φιλοθέης, εκοιμήθη εν Κυρίω ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κυρός Παύλος. Ένας επίσκοπος αληθινός Πατέρας και ένας σπάνιος αγωνιστής. Για το πολυσχιδές έργο, τα χαρίσματα και τις αρετές του μακαριστού Ποιμενάρχου μας ομίλησε κατά την εξόδιο ακολουθία ο άγιος Πρωτοσύγγελος.
Εγώ θα σταθώ στο αντιαιρετικό έργο του μακαριστού, παρουσιάζοντας στην αγάπη σας γνωστές και άγνωστες πτυχές της αντιαιρετικής μαρτυρίας και δράσης του κοιμηθέντος Σεβασμιωτάτου, όπως η χάρις του Θεού επέτρεψε να τις ζήσω από πρώτο χέρι. Η σημερινή συνάντησή μας, λοιπόν, θα είναι ένα μικρό, καρδιακό αφιέρωμα σε έναν αγιασμένο, αληθινά Ορθόδοξο αγωνιστή επίσκοπο, ο οποίος με άγγιξε και εμένα, όπως και πολλούς άλλους νομίζω, βαθύτατα, λόγω της καθαρότητας της καρδιάς και της πίστεώς του.

Το αντιαιρετικό έργο της Εκκλησίας αποτελεί ένα κατεξοχήν δύσκολο έργο, μη επιθυμητό από πολλούς. Άκρως αναγκαίο, σήμερα μάλιστα περισσότερο αναγκαίο από ποτέ, εντούτοις απεχθές για τους πολέμιους της Εκκλησίας, αλλά και για κάποιους Ορθοδόξους, λόγω της ίδιας της φύσης του. Για να το πω απλά, «γιατί να ασχολείται εκείνος που κατέχει θησαυρό, με τα σκουπίδια; Και τι θα πάθει ο θησαυρός;» λένε. Ο θησαυρός της Ορθοδοξίας φυσικά δεν παθαίνει κάτι, αλλά αν δεν υπάρξει οριοθέτηση της Ορθοδόξου πίστεως, οι άνθρωποι κινδυνεύουν και οι κίνδυνοι φτάνουν μέχρι την ίδια την απώλεια των ψυχών. Το Ορθόδοξο φρόνημα σταδιακά αλλοιώνεται, οι άνθρωποι ζουν μια ελλιπή, διεστραμμένη ζωή, ψυχές χάνονται. Τι χειρότερο από αυτό;

Έχουμε λοιπόν όλοι χρέος να γνωρίζουμε την Ορθόδοξη πίστη και Παράδοσή μας, να κατηχούμαστε, αλλά και να γνωρίζουμε τις μορφές της πλάνης, η οποία έχει πολυάριθμες εκφάνσεις και μεθοδεύσεις. Ούτε η Ορθόδοξη κατήχηση επαρκεί από μόνη της, ούτε και ο καταρτισμός περί των αιρέσεων είναι από μόνος του αρκετός. Διότι αντιαιρετικό έργο χωρίς στέρεα Ορθόδοξη βάση δεν υφίσταται. Αλλά και η γνώση της Ορθόδοξης πίστης και Παράδοσης δεν επαρκεί για να προφυλαχθούμε από τις πολυποίκιλες αιρετικές και παραθρησκευτικές ομάδες και τη δράση τους, η οποία είναι ιδιαιτέρως ύπουλη και παραπλανητική. Όσο έξυπνοι ή μορφωμένοι και αν είμαστε.

Η τοπική Εκκλησία, με κεφαλή τον εκλιπόντα Επίσκοπό μας, ξεκίνησε το 2005 αυτό το αντιαιρετικό σεμινάριό μας, ακριβώς για αυτό το λόγο. Για να καταρτιστούν κληρικοί και λαϊκοί ώστε να μπορούν να προφυλάσσονται και να προφυλάσσουν από τις πάμπολλες αιρετικές και παραθρησκευτικές ομάδες, οι οποίες συχνά δρουν κάτω από διάφορα προσωπεία, να μπορούν να τις αναγνωρίζουν, να μην πέφτουν στις παγίδες τους, να ενημερώνονται και να ενημερώνουν και έτσι να αντιμετωπίζεται το οξύτατο πρόβλημα των αιρέσεων. Αυτό τον σκληρό και ανελέητο πόλεμο αντιμετώπιζε καθημερινά ο μακαριστός επίσκοπός μας για να προφυλάξει τις ψυχές που του εμπιστεύτηκε ο Κύριος, με όλες του τις δυνάμεις. Ανύστακτο το ενδιαφέρον του για το αντιαιρετικό σεμινάριο, τον θυμάστε εδώ σχεδόν πάντα παρόντα, ακόμα και κατάκοπο από το φορτωμένο πρόγραμμά του ή ασθενούντα -ακόμα και με χίλιες δυσκολίες ερχόταν- τον θυμάστε να λέει αυστηρά. «Πού είναι οι υπόλοιποι;» Και όταν καμιά φορά αδυνατούσε λόγω ασθενείας να παρευρεθεί, μου τηλεφωνούσε για να μάθει πώς πήγε. Και γνωρίζω ότι προσευχόταν αδιάκοπα και αγρυπνούσε για να προφυλάξει το ποίμνιό του από λύκους βαρείς.

Έτσι ήταν ο αγιασμένος επίσκοπός μας, έβαζε μπροστά το στήθος του, για να προστατέψει το λογικό ποίμνιο που του εμπιστεύθηκε ο Θεός. Και εκεί που οι άλλοι σώπαιναν, είτε γιατί δεν καταλάβαιναν είτε επειδή δεν τολμούσαν, εκείνος ορμούσε μπροστά. Σήμερα που τόσο συχνά βλέπουμε αμβλυμένο το Ορθόδοξο αισθητήριο, εκείνος «έπιανε» στον αέρα το μη Ορθόδοξο, το μη Πατερικό. Είχε μια Ορθόδοξη

ευαισθησία που ακόμα και εάν επρόκειτο για κάποια μη γνωστή, νεοφανή αίρεση, εκείνος και με μία μόνο κουβέντα, αντιλαμβανόταν το πρόβλημα. «Νέο φρούτο», σχολίαζε. Και πονούσε με όλα αυτά που μάθαινε καθημερινά για τη δράση των αιρέσεων και των σεκτών. Πονούσε για την αλλοίωση του Ορθοδόξου φρονήματος, επεδίωκε την ενημέρωση και όριζε πορεία δράσης. Χτυπούσε το τηλέφωνό μου πολλές φορές στις 12, στη 1 και στις 2 τη νύχτα. «Κοιμάσαι;» με ρωτούσε. Εγώ είχα πάρει τον δέκατο πλάγιο. «Πάλι κοιμάσαι;» Άλλες φορές ζητούσε συγγνώμη. «Τώρα, παιδί μου άδειασα και διαβάζω αυτά που μου έστειλες». Εγώ κατάκοπη, θαύμαζα τις αντοχές του, αλλά και τον αντιαιρετικό ζήλο του και το πολύτιμο ενδιαφέρον του για την διατήρηση της ανόθευτης Ορθόδοξης πίστης. Μία, δύο, τρεις, δεν τα γλιτώνω τα βραδινά, είπα και οργανώθηκα. Είχα πάντα δίπλα μου χαρτιά και μολύβι, διότι ποτέ δεν ήξερες πότε θα χτυπήσει το τηλέφωνο και άντε μες τον ύπνο να μπορέσεις να κάνεις εξειδικευμένες αντιαιρετικές συζητήσεις. Κάποιες μέρες που ήμουν κατάκοπη ή υπερφορτωμένη ευχόμουν να μου τηλεφωνήσει νωρίς ή να με καλέσει την επομένη. Λυπάμαι τώρα για αυτή την αδυναμία μου. Κάποιες φορές με καλούσε από το εξωτερικό ή από το νοσοκομείο. Τα αντιαιρετικά, βλέπετε, δεν έχουν ωράρια. Αλίμονο αν μας πιάσουν στον ύπνο. Σε όλη τη διάρκεια των τηλεφωνημάτων μας ένιωθα τη δύναμη των προσευχών του και την πατρική στήριξή του. Μοιραζόμαστε τον πόνο για τη δράση των αιρετικών, την παραπλάνηση, τους πνευματικούς κινδύνους, τη γενικευμένη σύγχυση. Και όταν κάποιες φορές εγώ μπορεί να έσκαγα από τη στενοχώρια και την αγωνία μου, εκείνος έβαζε μπροστά το Χριστό και το στήθος του, προσευχόταν και πάλευε σαν λιοντάρι. Με τις προσευχές του και τη φωτισμένη καθοδήγησή του έγινε ό,τι έγινε στον αντιαιρετικό τομέα την περίοδο της αρχιερατείας του. «Χορεύει ο διάβολος», μου έλεγε συχνά. «Αλλά δεν θα τους περάσει». Και σταματούσε ό,τι άλλοι δεν μπορούσαν ή και, κατά τραγικό τρόπο, εισήγαγαν. Δεν θα πω περισσότερα. «Θα δώσουμε λόγο στο Χριστό», έλεγε χαρακτηριστικά. «Όσο ζω, αυτά δεν θα περάσουν», τόνιζε. Και πάντα με ανέπαυαν οι λόγοι του. Οι λόγοι ενός αληθινού Πατέρα που δεν λογάριαζε τίποτε, πραγματικά τίποτε, για το καλό του ποιμνίου του.

Και τον πολέμησαν σκληρά έξωθεν αλλά και έσωθεν. Τον κατηγόρησαν, τον λασπολόγησαν, τον συκοφάντησαν. Δεν θα πω περισσότερα. Και όταν δεν μπορούσαν να πολεμήσουν την αντιαιρετική του δράση, προσπαθούσαν να τον γελοιοποιήσουν. «Δεν με πειράζει», μου έλεγε. «Είμαι μαθημένος». Και τα σήκωνε όλα αυτά για χάρη της αλήθειας και του Χριστού. Και δεν έκανε πίσω.

Και όταν αντιμετωπίζαμε νομικές απειλές από αιρετικούς και παραθρησκευτικούς, εκεί που οι άλλοι έκαναν πίσω, εκείνος με συμβούλευε. «Εμείς δεν θα κάνουμε πίσω! Θα λέμε την αλήθεια.» Και πρόσθετε «Δεν με πειράζει να πάω φυλακή για το Χριστό». «Εμένα όμως με πειράζει», του απαντούσα χαμογελώντας. Αλλά αφού έμπαινε εκείνος μπροστά, συμφωνούσα και έκανα υπακοή σε ό,τι μου έλεγε. Και δεν κάναμε πίσω και ας ήταν δύσκολα τα πράγματα κάποιες φορές. Και εκεί που οι άλλοι

-τους καταλαβαίνω, δεν τους κρίνω- φοβόντουσαν και έκαναν πίσω και υπέκυπταν στην τρομοκρατία κάποιων αιρετικών και παραθρησκευτικών, εκείνος τραβούσε μπροστά, μη υπολογίζοντας κανένα κόστος. Τίποτα δεν τον σταματούσε, όταν χρειαζόταν να δοθεί μαρτυρία Χριστού.

Δεν θα ξεχάσω ποτέ εκείνη την Μεγάλη Εβδομάδα που έπρεπε να αντιμετωπιστεί άμεσα ένα σοβαρό αντιαιρετικό θέμα. Όλοι οι άλλοι είχαν κάνει πίσω. Εμείς επιμέναμε. Αυτή ήταν η καθοδήγησή του. Ήταν η πρώτη -και ελπίζω τελευταία- φορά στη ζωή μου που ακόμα και ακολουθίες της Μεγάλης Εβδομάδας παρεκάμφθησαν χάριν του αντιαιρετικού. Με τις ευχές του ολοκληρώθηκε αυτό που έπρεπε να ολοκληρωθεί και συναντηθήκαμε Μεγαλοβδομαδιάτικα για επείγουσα αντιαιρετική συνεργασία. Καταλαβαίνετε το εξαντλητικό πρόγραμμα ενός επισκόπου τη Μεγάλη Εβδομάδα. Ήταν μια συγκλονιστική συνάντηση. Για πρώτη φορά στη ζωή μου είδα έναν επίσκοπο να κλαίει.

Είχαμε έναν μοναδικό Πατέρα και Ποιμενάρχη, ταπεινό, γεμάτο αγάπη για όλους, με την αθωότητα μικρού παιδιού και την μαχητικότητα άγριου λιονταριού όταν κινδύνευαν τα παιδιά του. Τέτοιον επίσκοπο είχαμε, για αυτό και η θλίψη μας μεγάλη. Πονούσε βαθύτατα για την εξάπλωση της πλάνης, της εκκοσμίκευσης και την αλλοίωση του Ορθοδόξου φρονήματος. Προσπαθούσε με νύχια και με δόντια να διαφυλάξει την Ορθόδοξη πίστη και Παράδοση. Κάποιοι δεν τον καταλάβαιναν ή και τον πολεμούσαν. «Να κοιτάς τα της Μητροπόλεώς σου», του έλεγαν. Και εκεί που έβλεπες τα σκοτάδια, εκείνος ήταν ένα φως. «Φως Χριστού φαίνει πάσι».

Με τον ίδιο μπροστάρη, με τις προσωπικές του μάχες, κάτω από τις ευλογίες του και με την πολύτιμη στήριξη ή παρακίνησή του, η ευλογημένη αυτή Μητρόπολη ανέπτυξε σημαντική αντιαιρετική δράση. Αναφέρω ενδεικτικά κάποια σοβαρά θέματα που αντιμετωπίστηκαν κατά την περίοδο της αρχιερατείας του: η δωρεά οργάνων από εγκεφαλικά νεκρούς, αλλά στην πραγματικότητα ζωντανούς δότες, η προσπάθεια επιβολής της δήθεν ύπαρξης πολλών Εκκλησιών, της λεγομένης μεταπατερικής θεολογίας, των ψυχοθεραπειών μέσα στην Εκκλησία, η διεστραμμένη αναφυόμενη θεολογία περί ομοφυλοφιλίας, η εισαγωγή της ομοφυλοφιλίας στα σχολεία, η αλλοίωση του Μαθήματος των Θρησκευτικών, η νευροθεολογία, οι εναλλακτικές ψευδοθεραπείες, η γιόγκα, οι πολεμικές τέχνες, η αλατοθεραπεία, οι Αλκοολικοί Ανώνυμοι, ο σαμανισμός, τα εναλλακτικά σχολεία, η σφαιρική αντιληπτικότητα, οι «Φωτισμένες», οι Σοροπτιμίστριες, τα προγράμματα «συγχώρεσης», οι αιρέσεις στο χώρο της οικολογίας, τα σεμινάρια «προσωπικής ανάπτυξης και αυτοβελτίωσης» και πολλά άλλα. Ο ίδιος έκανε καίριες παρεμβάσεις για πολύ σημαντικά θέματα.

Πάλευε τα θέματα με όλες του τις δυνάμεις και μέσα στη Σύνοδο. Κάποιοι τον εκτιμούσαν βαθύτατα και τον στήριζαν στον αγώνα του κατά της πλάνης, άλλοι δεν τον έπαιρναν στα σοβαρά και άλλοι ενοχλούνταν. Κάποιοι χαίρονταν που εδώ

αντιμετωπίζονταν δύσκολα θέματα που δεν μπορούσαν να αντιμετωπιστούν εύκολα αλλού και που άνοιγε ο δρόμος για το αναγκαίο ξεκαθάρισμα. Έτσι γινόταν οριοθέτηση της Ορθοδόξου πίστεως, η οποία είναι ιδιαιτέρως αναγκαία στη σημερινή εποχή της σύγχυσης. Ενημερωνόταν και ο λαός του Θεού και με πολυάριθμες αντιαιρετικές ανακοινώσεις. Ο ίδιος καιγόταν για την ανάρτηση αντιαιρετικών κειμένων στην ιστοσελίδα της Μητροπόλεως. «Να πάει επάνω!», έλεγε χαρακτηριστικά. «Πήγε πάνω;», ρωτούσε. Και ήθελε να γίνονται οι αναρτήσεις την ίδια μέρα, ή την ίδια στιγμή ει δυνατόν. Και μην έβλεπε πουθενά ορθογραφικό λάθος! Σ' αυτό μοιάζαμε και τον καταλάβαινα, πρέπει να πω. Και είχε και μεγάλη αδυναμία στα σημεία στίξης. Έπρεπε να τον δείτε στις Συνδιασκέψεις πώς σταματούσε τους πάντες, για να μπει ένα κόμμα. Τσαπατσοδουλειές δεν ήθελε. Υπέφερε με την κακοποίηση της γλώσσας σήμερα.

Άλλες μάχες δίνονταν με τις εκδόσεις αντιαιρετικών τόμων, τους οποίους χαιρόταν πολύ να μοιράζει ο ίδιος.

Ως τακτικό μέλος της Συνοδικής Επιτροπής επί των Αιρέσεων έδωσε για πολλά χρόνια πάμπολλες μάχες. Για τους έξωθεν κινδύνους αλλά και για τα προβλήματα εντός των τειχών. Ο ίδιος μετείχε και στις ετήσιες Πανορθόδοξες Συνδιασκέψεις για θέματα αιρέσεων και παραθρησκείας. Διευκόλυνε καθοριστικά τους αγώνες εκεί. Μάλιστα ήταν από τους λίγους, για να μην πω ο μοναδικός, που, παρόλο το εξαντλητικό πρόγραμμα, νοιαζόταν αποκλειστικά για τα θέματά μας. «Ας μην διακόψουμε τώρα», έλεγε. «Μα είναι η ώρα του γεύματος», του έλεγαν. «Να περιμένει το γεύμα, πάτερ μου!» έλεγε έντονα. «Σύμφωνα με το πρόγραμμα έχουμε διάλειμμα τώρα» του έλεγαν. «Να περιμένει το διάλειμμα», έλεγε. Απίστευτες αντοχές. Αλλά τι αντοχές να έχει ένας ηλικιωμένος, ασθενής επίσκοπος; Άλλο πράγμα ήταν. Ήταν ο απαράμιλλος ζήλος του για τα αντιαιρετικά θέματα, η αγάπη του για το Χριστό, τους ανθρώπους και τη σωτηρία τους, που δεν λογάριαζε τίποτα. Ήταν η καιγόμενη καρδιά του.

Ανύστακτη ήταν η έννοια του για κάθε ψυχή που μπλεκόταν στο δαίδαλο της αίρεσης και της παραθρησκείας. Προσέγγιζε ποιμαντικά τα θύματα της πλάνης, επικοινωνούσε ακόμα και με αιρεσιάρχες, για να τους βοηθήσει να καταλάβουν και να μετανοήσουν. Γιατί αυτή είναι η βάση του αντιαιρετικού αγώνα: η οριοθέτηση της Ορθοδόξου πίστεως, το μίσος για την αίρεση, για την πλάνη και η αγάπη για τον πλανεμένο άνθρωπο, ο οποίος είναι εικόνα του Θεού.

Το αφανές έργο του ήταν πολύ μεγάλο. Λίγα λέγονται σήμερα. Είμαι σίγουρη ότι έκανε περισσότερα από όσα εγώ γνωρίζω. Και κάποιοι ιερείς σίγουρα γνωρίζουν και άλλα. Έβαζε μπροστά το στήθος του για να προστατεύσει το λογικό ποίμνιο. Ενδιαφερόταν και προσπαθούσε να βοηθήσει τους πάντες, ακόμα και ανθρώπους εκτός ορίων Μητροπόλεως που ζητούσαν τη στήριξή του, όταν διώκονταν από

αιρετικούς. Έσπευδε με ανιδιοτέλεια να τους βοηθήσει, να τους ενισχύσει, να τους ενθαρρύνει να συνεχίσουν τον αγώνα τους.

Με τις καταλυτικές ενέργειες και παρεμβάσεις του ματαιώνονταν εκδηλώσεις αιρετικών και παραθρησκευτικών ή γλιτωνόταν η διεξαγωγή τους σε δημόσιους χώρους. Κάθε φορά που συνέβαινε κάτι τέτοιο, είχε φυσικά χαρά μεγάλη. «Δόξα τω Θεώ! Δόξα τω Θεώ!», έλεγε ταπεινά. Αγρυπνούσε, προσευχόταν, πάλευε. Και όλος αυτός ο αντιαιρετικός αγώνας απέδιδε καρπούς, που ο Κύριος γνωρίζει. Ο καταρτισμός του κλήρου και του λαού του σε θέματα αιρέσεων και παραθρησκείας, οι δυναμικές παρεμβάσεις του σε φλέγοντα θέματα, μια πλούσια αντιαιρετική, ηλεκτρονική βιβλιοθήκη με πλήθος αντιαιρετικών κειμένων, που είναι συγκεντρωμένα στην ιστοσελίδα της Μητροπόλεώς μας. Η παρακαταθήκη που μας άφησε. Μια πολύτιμη παρακαταθήκη που ας ευχηθούμε να διαφυλαχθεί.

«Πάλι μιλάει ο Γλυφάδας; Γιατί δεν κοιτάει τα της Μητροπόλεως του;», σχολίαζαν. «Τι θέλεις και ανακατεύεσαι;», του έλεγαν. «Η Εκκλησία είναι μία», τόνιζε. «Κάνω το χρέος μου». Ο Επίσκοπος, ευρισκόμενος εις τύπον και τόπον Χριστού έχει την ευθύνη για μια συγκεκριμένη εκκλησιαστική περιφέρεια, αλλά ταυτόχρονα είναι εγγυητής της μεταδόσεως της Ιεράς Παραδόσεως.

Θα αναφερθώ τώρα σε μερικά συγκεκριμένα παραδείγματα.

Ο μακαριστός Μητροπολίτης μας ήταν πολύ ευαισθητοποιημένος στο θέμα της Ουνίας. Το 2008 είχε στείλει επιστολή στους συνοδικούς της Ρωμαιοκαθολικής ομολογίας στην Ελλάδα, με την αφορμή εκλογής νέου επισκόπου των Ελληνορρύθμων Καθολικών, δηλαδή των Ουνιτών.

«Ἐν ἀγάπῃ Χριστοῦ καί ἐν πνεύματι ἀληθείας, ἐξ ἀφορμῆς τῆς χειροτονίας - ἐνθρονίσεως νέου Ἐπισκόπου τῶν Ἑλληνορρύθμων Καθολικῶν Ἑλλάδος, κοινοποιεῖται Ὑμῖν ἡμετέρα ἐπιστολή πρός τόν ἐν λόγῳ Οὐνίτην Ἐπίσκοπον, εἰς τήν ὁποίαν ἐκθέτομεν, μέ τήν παρρησίαν ἑνός Ὀρθοδόξου Ἐπισκόπου τῆς καθ᾽ Ἑλλάδα Ἐκκλησίας, σκέψεις προσωπικάς. Εἰς τήν ἀποστολήν ταύτην προέβημεν, αἰσθανόμενοι τοῦτο ὡς χρέος ἔναντι τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας καί ἔχοντες τήν πεποίθησιν ὅτι ἡ Οὐνία, ἡ εὐστόχως ἀποκληθεῖσα «λῦκος ὑπό δοράν προβάτου», εἶναι τό μέγιστον ἐμπόδιον διά τόν εἰρηνικόν Θεολογικόν Διάλογον μεταξύ Ὀρθοδόξων καί Ρωμαιοκαθολικῶν.
Ἐπισημαίνομεν ὅτι θά ἦτο μία ἔνδειξις καλῆς θελήσεως ἐκ μέρους τοῦ Πάπα, διά τήν πρόοδον τῶν Θεολογικῶν Διαλόγων, νά μή ὁρίζῃ πλέον Ἐπίσκοπον Οὐνίτην - Ἀποστολικόν Ἔξαρχον τῶν Ἑλληνορρύθμων Καθολικῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἀπορίας (;) ἄξιον τό διατί αὕτη ἡ ἐμμονή τοῦ Πάπα, διά τήν Οὐνίαν; Οὕτω θά εὐδοκιμήσῃ ἡ Ἑνότης; Ἐφ᾽ ὅσον ἡ Οὐνία παρακωλύει τήν εἰρηνευτικήν πορείαν πρός Ἕνωσιν, ἐρωτῶμεν: Διατί ὁ Πάπας δέν καταργεῖ τελείως τήν Οὐνίαν εἰς ὅλας τάς Ἀνατολικάς

Ἐκκλησίας;»[1]

Επίσης, σε συνέντευξή του[2] το 2014, τόνιζε :

«*Κατά τούς Θείους καί Ιερούς Κανόνας οι αιρετικοί θεωροῦνται ότι είναι εκτός της Μιᾶς Ἁγίας Καθολικής καί Ἀποστολικής Ἐκκλησίας. Μέ αὐτούς δηλαδή δέν ἐπιτρέπεται ἡ ἐκκλησιαστική κοινωνία. Θα μπορούσε να συνεχισθεί ο διάλογος Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών εφόσον η Παπική Εκκλησία καταργούσε την Ουνία, που αποτελεί τον Δούρειο Ίππο για την άλωση της Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας. Είναι σωστό σε αυτούς τους διαλόγους να παρίστανται και Ουνίτες εκπρόσωποι; Στην Ελλάδα, δεκαετίες τώρα, υπάρχει η εκκλησία των Ουνιτών και δύσκολα μπορεί κανείς να αναγνωρίσει αυτή την αιρετική εκκλησία, αυτή την πλάνη. Σε τι βοηθά η ύπαρξις της Ουνίας; Ακόμη: Αν δεν ωφελούν οι διάλογοι Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών, πολύ περισσότερο δεν θα πρέπει να υπάρχουν οι διάλογοι Χριστιανών και ετεροθρήσκων*».

Καθάριο Ορθόδοξο λόγο ύψωνε και για το θέμα της ίδρυσης Ισλαμικών Σπουδών στη Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Δήλωνε ευθαρσώς :

«*Θεωρώ αδιανόητο κάτω από τη στέγη στην οποία διδάσκεται η Ορθόδοξη Δογματική, η Ερμηνεία της Αγίας Γραφής, η Εκκλησιαστική ιστορία που περιλαμβάνει και τις επί αιώνας διώξεις των Ορθοδόξων Χριστιανών από το Ισλάμ, να διδάσκεται και η θρησκεία του Ισλάμ.*
Θέτω επίσης τέσσερα ερωτήματα:
Πρώτον: Θα υπάρξη κάτι ανάλογο από ισλαμικής πλευράς και στα κράτη που κυριαρχεί η θεοκρατία του Ισλάμ; Θα ιδρυθούν δηλαδή και εκεί Ορθόδοξες Θεολογικές Σχολές;
Δεύτερον: Πότε επιτέλους θα επαναλειτουργήσει η υπάρχουσα Θεολογική Σχολή της Χάλκης;
Τρίτον: Το κοράνιο, δηλαδή το βιβλίο του Ισλάμ, στην χώρα μας κυκλοφορεί ελεύθερα. Στις χώρες που επικρατεί η θρησκεία του Κορανίου θα υπάρξει ελεύθερη διακίνηση της Αγίας Γραφής;
Τέταρτον: γιατί η Πολιτεία δεν δίνει δωρεάν και την Καινή Διαθήκη (ιδιαίτερα στις Εκκλησιαστικές Σχολές) όπως πράττει και με το Κοράνιο το οποίο διαθέτει δωρεάν στους μουσουλμάνους;
Είμαι κατηγορηματικά αντίθετος με κάθε προσπάθεια ίδρυσης τμήματος Ισλαμικών Σπουδών».

«Ο πόλεμος κατά της Εκκλησίας», έλεγε «είναι εμφανής... Εμείς ως Εκκλησία προσευχόμαστε υπέρ της σωτηρίας της Πατρίδος και του λαού μας. Εκτιμώ πως η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, όλοι οι μητροπολίτες, αλλά και όλοι οι

κληρικοί μας, αυξάνουμε καθημερινώς τους ρυθμούς της διακονίας μας, ώστε να μπορέσουμε να ανταπεξέλθουμε στις ανάγκες του ποιμνίου μας. Και θέλω να σταθώ ιδιαίτερα στους κληρικούς, στους παπάδες μας, τονίζοντας πως δίνουν καθημερινά μεγάλο αγώνα και πολλές φορές κάτω από αντίξοες κοινωνικές συνθήκες»[3].

Το 2010 ο μακαριστός Ποιμενάρχης μας απέστειλε στην Ιερά Σύνοδο το μνημειώδες Υπόμνημα «Συναφειακές, Μεταπατερικές και άλλες Θεολογικές Αναζητήσεις σε Συνέδριο της Θεολογικής Ακαδημίας του Βόλου»[4].

Το 2013 με εγκύκλιό του για τις μεταμοσχεύσεις, ενημέρωνε με παρρησία το Χριστεπώνυμο πλήρωμα για την αλήθεια περί του λεγομένου «εγκεφαλικού θανάτου». Σας διαβάζω τα λόγια του: «*Καί γιατί καθιέρωσαν δύο ὁρολογίες θανάτου, «ἐγκεφαλικός» καί «κλινικός» θάνατος; Γιά τόν λόγο ἀκριβῶς αὐτόν: Γιά νά λαμβάνουν τά ὄργανα κάποιου πού θά τόν ἀποκαλοῦν «νεκρό», ἐνῶ δέν θά εἶναι νεκρός, προκειμένου νά λάβουν τά ὄργανα του, πρίν νά εἶναι ἄχρηστα, πρᾶγμα πού θά συμβεῖ ὅταν πραγματικά πεθάνει. Ὁ δότης ἐνημερώθηκε, ἄραγε, ὅταν εὑρισκόταν σέ πλήρη ψυχοσωματική ἐγρήγορση, ὅτι ἡ ἀφαίρεση τῶν ὀργάνων του θά πραγματοποιηθεῖ πρίν ἀπό τόν κλινικό του θάνατο;…. Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, Ἐπειδή ἡ Μητρόπολίς μας (ὅπως καί πολλοί ἄλλοι φορεῖς), ἔχει ἐκφράσει κατ᾽ ἐπανάληψιν τήν ἀντίθεσή της, πρός τήν ἔννοια τοῦ ἐγκεφαλικοῦ θανάτου, σᾶς προσκαλοῦμε, ἐφ᾽ ὅσον τό ἐπιθυμεῖτε, νά δηλώσετε ἐγγράφως τήν ἀντίθεσή σας στήν ἐφαρμογή τοῦ Νόμου. Τοῦτο εἶναι δικαίωμα πού ἀπορρέει ἀπό τόν ἴδιο τό Νόμο καί θωρακίζει νομικά τόν κάθε πολίτη, ὥστε νά μήν λογίζεται ὑποψήφιος δότης.*»[5]

Τον Ιούλιο του ιδίου έτους με επιστολή του προς τον Μακαριώτατο ζητούσε έκτακτη σύγκληση της Ιεραρχίας για την αργία της Κυριακής, τα Θρησκευτικά και τις μεταμοσχεύσεις[6].

Το 2016 πήρε θέση για το θέμα της λεγομένης Αγίας και Μεγάλης Συνόδου. Η σχετική εισήγησή του παρουσιάστηκε στη θεολογική ημερίδα της Μητροπόλεως Πειραιώς: «*Αγία και Μεγάλη Σύνοδος-Μεγάλη Προετοιμασία χωρίς προσδοκίες*». Σε ένα κατάμεστο Στάδιο παρουσίασε το θέμα «Ερωτήματα περί την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο». Ομίλησε, όπως τόνισε «ως Επίσκοπος της Εκκλησίας του Χριστού, με την ευθύνη που μας αναλογεί απέναντι στους Χριστιανούς της Μητροπολιτικής μας περιφερείας, αλλά και προς ολόκληρον τον λαό του Θεού». Σας διαβάζω από την εισήγησή του «*Ἐπισημαίνουμε ἐπίσης ὅτι, ἄν ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος ἀποδειχθεῖ ὄντως Ἱερά Σύνοδος Ἁγίων Πατέρων, θά τήν ἀποδεχθοῦμε. Ἄν ὅμως ἐπιχειρηθεῖ ἀναίρεση ἤ «διόρθωση» ἀποφάσεων προηγούμενων Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἤ Τοπικῶν Συνόδων καί Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖες ἔλαβαν οἰκουμενικό κύρος, τότε ἡ μόνη ἐπιλογή μας θά εἶναι νά τήν ἀπορρίψουμε.*» Και κατέληξε : «*Ὁ ἀείμνηστος Καθηγητής τῆς Δογματικῆς, Ἰωάννης Καρμίρης, κάποια μέρα καθώς δίδασκε μᾶς εἶπε: «Ἕνωσις μέ τούς Παπικούς δέν γίνεται. Ἑνότης, μπορεῖ, μόνον μέ*

τήν προϋπόθεσιν τῆς φιλίας καί ὄχι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ. Δέν μπορεῖ ὁ Πάπας, χίλια χρόνια ἔπειτα ἀπό τό Σχίσμα τοῦ 1054, νά ἀναιρέσει τά ὅσα εἶπε μέχρι σήμερα. Εἶναι θέμα ἐγωϊσμοῦ. Θά τοῦ ποῦν οἱ ὀπαδοί του: Τόσα χρόνια μᾶς κορόϊδευες; Μᾶς ὁδηγοῦσες σέ λάθος δρόμο;». .... Καταγόμενος ἐκ πατρός ἀπό τήν ἔνδοξη Σμύρνη, γεννήθηκα καί ἔζησα εἰς τήν Ἑρμούπολη τῆς Σύρου, ὅπου ἔχω κακίστην ἐμπειρίαν ἀπό τόν φανατισμό τῶν Παπικῶν. Ἡ πλειονότης τῶν κληρικῶν ὅλων τῶν βαθμίδων τῆς παπικῆς κοινότητας τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀπό τήν Σῦρον καί τούς γνωρίζω πολύ καλά. Γνώρισα ἐπίσης τόν συνταξιοδοτηθέντα Οὐνίτη Ἐπίσκοπο τῶν Ἀθηνῶν Δημήτριο Σαλάχα καί τόν Οὐνίτη Καρδινάλιο Pierre Dibre, μέ τούς ὁποίους εἶχα συνομιλήσει ἐπανειλημμένως στήν Ἀθήνα καί στό Βατικανό. Ποῖος εἶναι, ἀδελφοί μου, ὁ σκοπός τῆς Οὐνίας; Ἡ προπαγάνδα καί ὁ προσηλυτισμός. Πόσα μέλη ἔχει ἡ Οὐνία στήν Ἑλλάδα; Ἐλάχιστα. Καί δικαιολογοῦν Ἐπίσκοπο καί τόν μεγαλοπρεπῆ Ναό τῆς Ἁγίας Τριάδος στό κέντρο τῆς Ἀθήνας; Ἀφοῦ αὐτοί εἶναι «λύκοι ὑπό δοράν προβάτου», γιατί νά ὑπάρχει διάλογος μεταξύ Ὀρθοδόξων καί Παπικῶν;»[7]

Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς; Τις έντονες διαμαρτυρίες του για τα νέα προγράμματα του ραδιοφωνικού σταθμού της Εκκλησίας; Έκανε τότε καταγγελίες για τα ποικίλα ατοπήματα του σταθμού. «*Με ποιο δικαίωμα ο Σταθμός της Εκκλησίας πλανά τον πιστό λαό του Θεού; Απαντώντας σε παράπονα ακροατών, υπεύθυνος εκπομπής δήλωσε στον αέρα ότι «ο Σταθμός της Εκκλησίας δεν εκπροσωπεί την Εκκλησία». Ποιον εκπροσωπεί τότε, αν δεν εκπροσωπεί την Εκκλησία; Μήπως κάποια αιρετική ομάδα; Αυτά τα πράγματα είναι ανεπίτρεπτα, όταν ομιλούμε για το Σταθμό της Εκκλησίας. Αν ο σταθμός δεν εκπροσωπεί την Εκκλησία, τότε οφείλει να αλλάξει όνομα. Αν εκπροσωπεί την Εκκλησία, τότε έχει χρέος να βαδίζει σύμφωνα με το ήθος και τα δόγματα της Εκκλησίας, κάνοντας φυσικά «άνοιγμα στον κόσμο» και όχι άνοιγμα σε κακοδοξίες και αιρέσεις. ....*»[8].

Ο μακαριστός ποιμενάρχης μας ήταν αντίθετος με τις μεταφράσεις των λειτουργικών κειμένων για πολλούς λόγους και για το λόγο ότι δεν είναι δυνατόν να γίνει απόδοση των δογματικών όρων, χωρίς τον κίνδυνο αιρετικής αποκλίσεως. Το 2010 μάλιστα είχε στείλει και επιστολή στον Μακαριώτατο «*διά την τέλεσιν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν ἐν τῇ καθομιλουμένῃ καί οὐχί ἐν τῇ κεκανονισμένη λειτουργικῇ γλώσσῃ, διαμαρτυρόμενοι ἐντόνως*» και «*παρακαλοῦμεν θερμῶς, διά τήν ἐφαρμογήν τῶν διαλαμβανομένων ἐν τῇ ὑπ᾽ ἀριθμόν 2897 / 1951 της 19-05-2010 Ἐγκυκλίῳ τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἵνα μή γενώμεθα ἀνακόλουθοι τῶν Συνοδικῶν Ἀποφάσεων καί προκαλεῖται ὁ πιστός λαός τοῦ Θεοῦ*».

Ήταν αντίθετος και με το Facebook και απέτρεπε από τη χρήση του, επισημαίνοντας τους κινδύνους της χρήσης αυτού του διάτρητου συστήματος. Έγραφε χαρακτηριστικά [9] : «*Δὲν ὑποστηρίζουμε μέσα κοινωνικῆς δικτύωσης ποὺ διαδίδουν ψευδεῖς εἰδήσεις, ποὺ ἐξαπατοῦν καὶ ἐκμεταλλεύονται, ποὺ συμβάλλουν στὴν παραπληροφόρηση καὶ τὴ χειραγώγηση τῆς κοινῆς γνώμης, ποὺ καλλιεργοῦν τὸν*

ἀπομονωτισμὸ καὶ τὴν ὑποκρισία, ποὺ δημιουργοῦν ἐθισμό, ποὺ καλλιεργοῦν τὰ πάθη, ποὺ ὁδηγοῦν σὲ πολυποίκιλη κακοποίηση τῶν παιδιῶν, στὴ διάλυση οἰκογενειῶν, στὴν παραπλάνηση καὶ στὸν προσηλυτισμὸ ἀπὸ αἱρέσεις καὶ παραθρησκευτικὲς ὁμάδες.

Δὲν συμφωνοῦμε μὲ τὸ ἐπιφανειακό, τὸ ρηχό, τὸ κενόδοξο, μὲ ὁ,τιδήποτε ὁδηγεῖ στὴν ἀπώλεια τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καὶ στὴν ἀλλοίωση τοῦ Ὀρθοδόξου Χριστιανικοῦ φρονήματος.

Ἡ Ἐκκλησία ἀγαπᾶ τὸν ἄνθρωπο. Προσεύχεται καὶ διακονεῖ τὴν ἐν Χριστῷ μεταμόρφωσὴ του. Κάθε τὶ ὠφέλιμο τὸ δέχεται καὶ τὸ εὐλογεῖ. Ὅταν κάτι εἶναι ἀλλότριο μὲ τὸ ἦθος της καὶ ἐγκυμονεῖ πνευματικοὺς κινδύνους, δὲν τὸ ἀποδέχεται. Ἐνημερώνει καὶ περιφρουρεῖ τοὺς πιστοὺς της».

Αυτό ήταν το κριτήριό του καθ΄όλη τη διάρκεια της αρχιερατικής διακονίας του. Κάποιοι δεν τον καταλάβαιναν, κάποιοι μπορεί να τον αδικούσαν. Ο μακαριστός ποιμενάρχης μας ήταν ένας αυθεντικός, παραδοσιακός ιεράρχης, με σπάνιο ιεραποστολικό και ομολογιακό φρόνημα. Είχε διάκριση πνευμάτων. Στενοχωριόταν με την αλλοίωση του Ορθοδόξου φρονήματος και μάλιστα εντός των τειχών. Συχνά δεχόταν επιθέσεις. «Αυτός είμαι. Δεν αλλάζω», έλεγε και πορευόταν με ανιδιοτέλεια, σύμφωνα με τη διδασκαλία του Χριστού, των Αποστόλων και των Πατέρων.

Πολυάριθμες ανακοινώσεις διαμαρτυρίας για παρεισφρήσεις αιρετικών προσώπων, καθώς και πλανεμένων διδασκαλιών σε εκκλησιαστικά περιβάλλοντα, εκδηλώσεις και συνέδρια. Αυτά δεν ήταν βέβαια αντιπαραθέσεις απόψεων ή ιδεολογίας, δεν ήταν αντιπάθεια απέναντι σε πρόσωπα. Ήταν η ζώσα καρδιά του Χριστού που οδηγούσε στην καταγγελία της αίρεσης και της πλάνης, στην περιφρούρηση των δογμάτων και στη σθεναρή αντίσταση στο πνεύμα του συγκρητισμού, της εκκοσμίκευσης, της αυτοεκτίμησης και της αυτοσωτηρίας. Με εγκύκλιό του προέτρεπε στην επιστροφή των αλλοιωμένων βιβλίων των Θρησκευτικών. Σας διαβάζω από την εγκύκλιο : «*Τα βιβλία αυτά είναι αντισυνταγματικά, αντιπαιδαγωγικά και αντορθόδοξα ως προς το περιεχόμενό τους... Είναι καιρός, πλέον, να αντιδράσουμε εν Χριστώ και να περιφρουρήσουμε τις ψυχές των παιδιών μας από τα "άθεα γράμματα", όπως έλεγε ο μέγας Διδαχός του Γένους μας, Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός*»[10].

Με άλλη ανακοίνωση η Μητρόπολη ενημέρωνε περί των λεγομένων εναλλακτικών σχολείων. Άλλη μία έκφραση της «Νέας Εποχής», δηλαδή της ενσωμάτωσης μυστικιστικών μεθόδων και πρακτικών των ανατολικών θρησκειών και του αποκρυφισμού στο χώρο της αγωγής των παιδιών. Τότε, μεταξύ άλλων, είχε γίνει ενημέρωση και για τα σχολεία Μοντεσσόρι. Σας διαβάζω από την ανακοίνωση «Προσοχή επίσης χρειάζονται και τα Μοντεσσοριανά Σχολεία. Η Μαρία Μοντεσσόρι, Ιταλίδα γιατρός και παιδαγωγός, είχε στενή σύνδεση με τη Θεοσοφική Εταιρεία, η οποία και χρηματοδότησε την εργασία της τα χρόνια που έζησε στην Ινδία. Η Μοντεσσόρι μιλούσε για την ύπαρξη ενός «συμπαντικού σχεδίου», έγραφε

ότι «μέσα στο παιδί βρίσκεται μια κρυμμένη συμπαντική ενέργεια» και πρότεινε μια «συμπαντική εκπαίδευση»[11]. Κατόπιν της ενημέρωσης, πολλοί κατάλαβαν, αλλά υπήρξαν και κάποιοι Ορθόδοξοι οι οποίοι, άγνωστο για ποιους σκοπούς, μας επιτέθηκαν δια του τύπου. Ο Σεβασμιώτατος ήταν κατηγορηματικός «Εμείς εμμένουμε στις θέσεις μας! Δεν κάνουμε πίσω!».

Άλλη έντονη διαμαρτυρία αφορούσε την προώθηση της ομοφυλοφιλίας στα σχολεία, μέσω θεματικής εβδομάδας[12]. Και άλλη ανακοίνωση περί συνεδρίου προώθησης της ομοφυλοφιλίας στους εκπαιδευτικούς[13].

Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς; Ανακοίνωση περί γιόγκα σε σχολείο της Γλυφάδας, διαμαρτυρία για την είσοδο των πολεμικών τεχνών στα σχολεία, ανακοίνωση για την Παγκόσμια Ημέρα Γιόγκα, ενημέρωση περί της Ουνέσκο, ανακοίνωση για φεστιβάλ διαλογισμού, ανακοινώσεις περί ειδωλολατρικών τελετών, σεμιναρίων σαμανισμού, αποκρυφιστικών δρωμένων, βουδιστικών εργαστηρίων, ανακοινώσεις για εναλλακτικά και αποκρυφιστικά φεστιβάλ. Ξεσκέπασμα πλήθους ανατολικο-θρησκευτικών και αποκρυφιστικών ομάδων και πρακτικών. Μιλούσε χωρίς φόβο, χωρίς πάθος, με αγάπη για την αλήθεια και το Χριστό.

Λίγα παρουσιάστηκαν σήμερα και οι λέξεις δεν μπορούν να αποτυπώσουν αυτά που ζήσαμε. Ευχαριστώ το Θεό και αισθάνομαι ιδιαίτερη ευγνωμοσύνη που βρέθηκα τόσα χρόνια κοντά σε έναν τέτοιο φωτισμένο, ομολογητή Επίσκοπο-Πατέρα.

Θα κλείσω με τα λόγια του.

«*Αυτό που χρειάζεται είναι να ακολουθήσουμε τον Χριστό. Κάνω πρώτα στον εαυτό μου το ερώτημα : το κάνω εγώ ως Επίσκοπος; Τον ακολουθώ; Τηρώ όσα μας λέγει δια των Ευαγγελιστών και των Πατέρων της Εκκλησίας μας;*
Ας κάνουμε όλοι μας το ερώτημα αυτό. Να γίνουμε υπεύθυνα πρόσωπα πίστεως, ελπίδος και αγάπης στον Χριστό μας. Ας παρακαλέσουμε τον Άγιο (εννοεί τον Άγιο Λουκά τον Ιατρό) να πρεσβεύει για τον καθένα μας, να δώσει λύση στα άλυτα προβλήματα που υπάρχουν σήμερα.
Και ας γίνει η ζωή μας, όπως ήταν η ζωή του Αγίου, ζωή πίστεως, θυσίας, αγάπης και υπομονής».

Ο Θεός να αναπαύει τον μακαριστό Ποιμενάρχη μας. Αιωνία του η μνήμη και την ευχή του να έχουμε!

---

[1] http://www.imglyfadas.gr/portal/gr/details.asp?cdPro=E28187D4-ACD5-404A-A15E-C9B5216EA48B

[2] Στο Αγιορείτικο Βήμα, στις 13 Δεκεμβρίου 2014.
[3] ένθ. ανωτέρω
[4] http://www.imglyfadas.gr/portal/gr/details.asp?cdPro=F71A6D5F-BA54-439D-AE57-46D06BC9BB29
[5] http://www.imglyfadas.gr/portal/gr/details.asp?cdPro=816C40B6-3DD8-4290-B230-2279B53810B8
[6]http://www.imglyfadas.gr/portal/gr/details.asp?cdPro=E235957E-1A39-4C61-8A47-F619531A983B
[7] http://www.imglyfadas.gr/portal/gr/details.asp?cdPro=67EA94E2-AD2F-4973-937C-3EF87681D8DE
[8] http://www.imglyfadas.gr/portal/gr/details.asp?cdPro=%7BC43895B5-8756-4E9D-A29E-87D98EAD486B%7D
[9] προλογίζοντας τον τόμο «Facebook: μέσο κοινωνικής δικτύωσης ή διάλυσης;».
[10]http://www.imglyfadas.gr/portal/gr/details.asp?cdPro=8D617315-5475-44CD-937E-E26FA5BBC340
[11]http://www.imglyfadas.gr/portal/gr/details.asp?cdPro=99AB293F-3302-42FD-8085-720BC737436E
[12] http://www.imglyfadas.gr/portal/gr/details.asp?cdPro=22CB9F4C-471F-496C-B0D8-298E96FE8C4C
[13] http://www.imglyfadas.gr/portal/gr/details.asp?cdPro=31ADFF5A-313F-49CB-8F6F-357CB5263F74

(Πηγή: anairesiplanon.blogspot.com)